

La FJM commemora els 50 anys del Vaticà II tot recordant la seva vigència i orientació

Dv, 12/10/2012 per Catalunya Religió

(FJM) La Fundació Joan Maragall ha celebrat aquest dimecres una sessió commemorativa del 50è aniversari de la inauguració del Concili Vaticà II, “l’esdeveniment religiós més important del segle XX”, ha afirmat el seu president, Josep M. Carbonell. “El Vaticà II no té retorn i el seu camí -ha assegurat-, malgrat les giragonses que hem pogut viure, continuarà; perquè 50 anys més tard manté tota la seva vigència i orientació”.

L’acte ha començat amb la presentació del volum núm. 75 de la col·lecció Cristianisme i Cultura que porta per títol El Concili Vaticà II, 50 anys després, a càrrec de Pere Lluís Font, vicepresident de la FJM i coordinador del llibre. Aquest treball aplega els textos de les conferències d’un cicle organitzat per la FJM durant la primavera, que ha estat “una evocació descriptiva o historicista, potser nostàlgica, d’una primavera eclesial que molts consideren que es va marcar massa de pressa”. Per aquesta raó, Pere Lluís ha recordat que li va demanar als ponents “que evoquessin amb realisme el procés conciliar, però tenint molt present la situació actual, que és la nostra”.

El llibre comença amb un text de Josep M. Rovira Bellosó sobre la significació global del Concili, i continua amb una presentació, des de la perspectiva històrica i des de la present, dels principals documents que va originar, especialment de les quatre constitucions: Ignasi M. Fossas tracta de la constitució -constitució sense qualificatiu- Sacrosanctum Concilium sobre la litúrgia; Joan Planelles, de la constitució dogmàtica Lumen gentium sobre l’Església; Armand Puig, de la constitució dogmàtica Dei Verbum sobre la revelació; i Sebastià Taltavull, de la constitució pastoral Gaudium et spes sobre l’Església en el món contemporani. A continuació, Antoni Matabosch s’ocupa de tres documents de rang inferior, però

que van tenir també una gran rellevància, perquè suposen un canvi impressionant: la declaració *Dignitatis humanae* sobre la llibertat religiosa, el decret *Unitatis redintegratio* sobre l'ecumenisme i la declaració *Nostra aetate* sobre la relació amb les religions no cristianes. El darrer text publicat correspon a la conferència pronunciada per Salvador Pié-Ninot, que fa un balanç de la recepció del Concili, entre la reforma i la restauració. I el llibre es clou amb les intervencions de Josep Escós, Lluís Foix, Teresa Forcades i Joan Rigol, amb textos a partir de la taula rodona en què van participar sobre El Concili Vaticà II, avui, perquè “si ens interessa conèixer què va representar el Concili en el seu moment és sobretot perquè ens interessa què representa encara en l'actualitat”.

El vicepresident de la FJM i coordinador del llibre ha recordat que “la força i la debilitat del Concili va ser gràcies a que es va convenir de considerar-lo un concili pastoral”. “La seva força, perquè es va crear un clima nou, que va permetre parlar amb una notable llibertat d'expressió sobre molts dels grans problemes plantejats. Però també la seva debilitat, perquè la idea d'un concili pastoral suggereix que no cal un debat doctrinal, sinó que només és qüestió de trobar el llenguatge i les maneres adequats per a l'evangelització. Per això es pot pensar que el Concili Vaticà II, malgrat els seus aires renovadors, només incipientment i tímidament podia respondre als desafiaments que el món modern planteja a la fe cristiana. Per respondre plenament a aquests desafiaments, hauria calgut no només renovar el llenguatge, sinó també l'imaginari -el sistema de representacions- i el pensament”.

“Tot amb tot, el Concili Vaticà II va ser un moment feliç d'autoexamen, de diàleg intraeclesial i d'obertura al món modern. Un moment decisiu en la incipient inculturació moderna del catolicisme. I en aquest sentit va iniciar un moviment de no retorn que cal reivindicar amb força”, ha resumit Pere Lluís.

Fidelitat al Concili Vaticà II en el segle XXI, per Juan Martín Velasco

L'acte, que ha tingut lloc a l'auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna (URL) de Barcelona, ha comptat amb la ponència *Fidelitat al Concili Vaticà II en el segle XXI*, a càrrec de Juan Martín Velasco, professor emèrit de Fenomenologia de la Religió a la Universitat Pontifícia de Salamanca a Madrid i a la Facultat de Teologia San Dámaso (Madrid), que ha estat presentat per Francesc Torralba, patró de la FJM.

Martín Velasco ha afirmat que està convençut que la commemoració del Concili “pot ser una gran oportunitat per a l'Església”. A alguns -“la generació minvant”- que el van viure els pot permetre, ha dit, “reviure aquell clima d'alegre esperança que la seva convocatòria va estendre entre nosaltres, i que anys de disputes en la interpretació dels seus textos i de vacil·lacions i temors en l'aplicació dels seus principis han convertit en situació generalitzada de decepció”. “A les generacions ascendents a l'Església, temptades de reduir el Concili al número 21 de la llista

dels concilis ecumènics i els documents que va promulgar a textos pertanyents a un passat ja oblidat, podria permetre'ls descobrir el que el Concili va tenir d'esdeveniment extraordinari, de fita en la història de l'Església que va marcar la fi d'una època -la de l'Església concebuda com a societat perfecte, fortament institucionalitzada i centrada en la jerarquia-, i el començament d'una altra en la que va redescobrir la seva condició de misteri de comunió i de poble de Déu, que encara està esperant la forma original d'institucionalització que es correspongui amb ella”.

“Perquè aquesta oportunitat es converteixi en l'esdeveniment de gràcia per a l'Església del segle XXI que va ser l'inici del Concili per a la del segle passat -ha continuat Martín Velasco-, considero indispensable que auscultem a la llum de l'Evangeli els fenòmens més importants del nostre moment històric, notablement diferent del de mitjans del segle passat, per descobrir en ells els signes dels temps a través dels quals l'Esperit continua trucant a les portes de l'Església”.

“Crec que l'esdeveniment més greu dels que avui reclamen l'atenció i la resposta de l'Església és la crisi religiosa que en els darrers anys s'ha radicalitzat fins a convertir-se en crisi de Déu, que afecta també els qui ens anomenem creients”, ha afegit. “Tenen raó, els intèrprets del Concili que pensen que el Vaticà II va prestar escassa atenció al centre de la vida dels seus membres, la vida de la fe i el seu conreu en les noves condicions de secularització i extensió de la increença, de les que ja començava a prendre's consciència per aquells anys, però de la qual els textos conciliars gairebé no se'n fan ressò”, ha puntualitzat Juan Martín Velasco.

“L'evolució dels esdeveniments en els darrers 50 anys ha mostrat un cop més que una veritable reforma de l'Església mai no pot reduir-se a ser reforma de l'Església -ha explicat-. Per això, estic convençut que per ser fidel a la seva missió l'Església actual haurà de començar a prendre consciència de la feblesa de la fe de les seves comunitats i reorientar la seva acció pastoral cap a la iniciació, el conreu, l'educació de la fe dels seus membres, com a condició indispensable per a la seva supervivència com a Església”.

Martín Velasco s'ha mostrat crític i a la vegada realista perquè “no s'aconseguirà la conversió de les persones si no es renoven a la vegada unes estructures de l'Església com les actuals, en les quals hi encaixa difícilment aquesta indispensable pastoral mistagògica, orientada al conreu de l'experiència personal de la fe dels cristians”.

“Els nostres temps presenten avui moltes altres característiques, no ateses prou en el Vaticà II, i que constitueixen uns altres signes dels temps que és necessari que s'interpretin amb atenció des de l'Evangeli”. “Entre ells considero particularment important el fet de la injustícia generalitzada i de la pobresa en el món, la situació de globalització i el pluralisme cultural i religiós que origina, i l'estatut de la dona

en l'Església. De l'atenció a ells, de la seva correcta interpretació a la llum de l'Evangeli i de què responem als requeriments que ens dirigeixen en depèn, certament, la fidelitat de l'Església actual al Vaticà II, i, tal vegada, el futur del cristianisme a Europa, el continent en el que es va estendre al començament i des del que es va escampar per tot el món", ha conclòs Juan Martín Velasco.